

PENSUM

BARNEHAGELÆRERUTDANNING

**Med vekt på drama, musikk og kunst &
handverk (BLUKF)**

1. STUDIEÅR

2015-2016

Felles pensum for alle studieår:

FN's barnekonvensjon om barns rettigheter (2003). Lastes ned fra

<http://www.fn.no/Bibliotek/Avtaler/Menneskerettigheter/FNs-konvensjon-om-barnets-rettigheter-Barnekonvensjonen>

Lov om barnehager (barnehageloven). Lov av 17. juni 2005, nr. 64. (2011). Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.lovdatab.no>

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. (2011). Oslo: Kunnskapsdepartementet . Lastes ned fra <http://www.udir.no/Barnehage/Rammeplan/>

BKBUL1000 Barns utvikling, lek og læring

Askland, L. (2011) *Kontakt med barn. Innføring i førskolelæreres arbeid på grunnlag av observasjoner*. Oslo: Gyldendal (Kap. 1-3, og 6-7) (60+ 34 =94s)

Bakke, K. Jenssen, C. og Sæbø, A. B. (Red.). *Kunst, kultur og kreativitet: kunstfaglig arbeid i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 3,5)

Birkeland, T. og Mjør, I. (2012): *Barnelitteratur – sjangrar og teksttypar*. Oslo: Cappelen Damm. Kap 1: Barnelitteratur før og no (20 s)

Fennefoss A.T. & Jansen K.E.(2008) *Praksisfortellinger*. Bergen: Fagbokforlaget Kap 1-4 (25 s)

Gjems, L. (2011). «Barnesamtalene – barnehagenes glemte læringsarena?». I Gjems, L. og Løkken, G. (red.). *Barns læring om språk og gjennom språk. Samtaler i barnehagen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, s. 43-67

Gunnestad, A. (2007). *Didaktikk for førskolelærere. En innføring* (4. utgave). Oslo: Universitetsforlaget. Kap.1, 2 (s.35-44), 3 og 4 (104 s.)

Guss, F. (2015) *Barnekulturens iscenesettelser 1 – Lekens dynamiske verden*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk (184 s.)

Haabesland, A. Å. & Vavik, R. (2000) *Kunst og håndverk – hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget: (s. 128-148, og s. 186-200)

Hammer/Strømsøe (2015) *Drama og skapende prosesser i barnehagen* kap. 1, 2 og 6, (83 s)

Høigård, A. (2006 eller seinere): *Barns språkutvikling. Muntlig og skriftlig*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1 og 2 (105 s)

Jansen, T. T. (). Lyttende didaktikk. I S. Broström, T. Lafton og M.-A. Letnes (red) (2014). *Barnehagedidaktikk. En dynamisk og flerfaglig tilnærming*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 46-65) (Boken benyttes som pensum i andre studieår også)

Melby-Lervåg, M. og Lervåg, A. (2014). «Språklig utvikling hos barn fra null til fem år». I Glaser, V., Størksen, I. og Drugli, M. B. (red.). *Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 167-188

Sandvik, N. (2006) *Temahefte om de minste barna i barnehagen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet

Sæther, M. & Aalberg, E. (2012). Barnet og musikken. Innføring i musikkpedagogikk for førskolelærerstudenter. (2.utg)Oslo: Universitetsforlaget (kapittel 5 og 7).

Waterhouse, A. H. (2013). *I materialenes verden. Perspektiver og praksiser i barnehagens kunstneriske virksomhet*. Bergen: Fagbokforlaget, kap. 1. (12-30)

Øksnes, M. og Brønstad, E. S. (2011). «Vi snik oss til å leik!» Om å anerkjenne barndommen og lekens egenverdi. I V. Glaser, K. H. Moen, S. Mørreaunet og F. Søbstad (red.) *Barnehagens grunnsteiner* Oslo: Universitetsforlaget (Kap 18, s. 230-242,) – Boken er pensum i andre studieår

Öhman, M. (2012) *Det viktigste er å få leke*. Oslo: Pedagogisk forum (230s)

Digitalt kompendium:

Askland L. & Sataøen S.O. (2013). *Utviklingspsykologiske perspektiv på barns oppvekst*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap 1, s. 11-37, 26s)

Blom, K. (2008). *Norsk barndom gjennom 150 år*. Bergen: Fagbokforlaget (Kap 1, s. 19-46, 27 sider).

Kloep, M. & Hendry, L.B. (2003) *Utviklingspsykologi i praksis*, Oslo: Abstrakt forlag, (Kap 3, 57-85, 28s)

Glaser, V. Størksen, I. og Drugli, M. B. (2014). Grunnlaget for barns utvikling. I V. Glaser, I. Størksen og M. B. Drugli (red). *Utvikling, lek og læring i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget (Kap 1, s. 13-25, 11 s).

Størksen, I. (2014). Sosial utvikling. I V. Glaser, I. Størksen & M. B. Drugli (red). *Utvikling, lek og læring i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget (Kap 4, s. 74-95, 21 s).

Korsvold, T. (2013). Fra familiemedlem til rettssubjekt. Fremveksten av en moderne barnehagebarndom. I A. Greve, S. Mørreaunet & N. Winger (Red.). *Ytringer om likeverd, demokrati og relasjonsbygging i barnehagen* (Kap 5, 11 sider).

Krogstad, A. (2013). «De yngste barnas språk». I Haugen, S., Løkken, G. og Røthle, M. (red.). *Småbarnspedagogikk. Fenomenologiske og estetiske tilnærminger*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Olofsson, B. K. (1993). Hva er lek? I Lekens verden. Oslo: Pedagogisk forum (s. 11-29, 18 s).

Sandseter, E. B. H. (2013). «Når det kile i magen, må æ bare flir og hyl!» Betydningen av barns risikofylte lek. . I Ø. Kvello (Red) *Barnas barnehage 2. Barn i utvikling*. Oslo: Gyldendal Akademisk (Kap 7, s. 178-194, 16 s).

Solheim, E. (2010). Utviklingsstøttende samspill i barnehagen –fokus på de minste barna. I Ø. Kvello (Red) *Barnas barnehage 2. Barn i utvikling*. Oslo: Gyldendal Akademisk (Kap 4, s. 98-135).

Øksnes, M. og Sundsdal, E. (2014). Lek – det som gjør livet verdt å leve! I T. H. Rasmussen (red) *På spor etter lek. Lek under moderne vilkår*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap 3, s. 47-65, 18s).

Fra internett:

Bae, B. "Å se barnet som subjekt", lastes ned fra KD`s nettsider.

<https://www.regjeringen.no/nb/tema/familie-og-barn/barnehager/artikler/a-se-barn-som-subjekt---noen-konsekvens/id440489/>

BKKKK1000 Kunst, kultur og kreativitet 1

Aspeli, W. (1996). *Fortell! Fortelling som drivkraft i lek og samspill*. Oslo: Pedagogisk forum (120 s).

<http://ask.bibsys.no/ask/action/show?pid=091989108&kid=biblio>

Bakke, K., Jenssen, J. & Sæbø, A. B. (Red.).(2011). *Kunst, kultur og kreativitet. Kunstfaglig arbeid i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 1,2,4)

Birkeland, T. og Mjør, I. (2012): *Barnelitteratur – sjangrar og teksttypar*. Oslo: Cappelen Damm. (Kap. 2 – 6, 9, 10)

Bjørkvold, J.-R. (2007). *Det musiske mennesket*. Oslo: Freidig forlag.

Danbolt, G. (2002). *Blikk for bilder. Omtolkning og formidling av billedkunst*. Oslo: Abstrakt forlag (s. 9 -53)

Djupdal, K. (2001). *Musikkteori*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag (s. 1-129).

Gladsø, S. Gjervan, E. K. Hovik, L. Skagen A (2005) *Dramaturgi Forestillinger om teater*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap 1-10

Engelstad, A. (2000) *Interart*. Bergen: Fagbokforlaget

Haabesland, A. Å. & Vavik, R. (2000) *Kunst og håndverk – hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget: (s. 206-232, og s. 237-249)

Hammer, A. & Strømsøe, G. (Red.) (2015) *Drama og Skapende prosesser i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget (Kap. 3-5 og 7-9)

Hanken, I. M & Johansen, G. (1998) *Musikkundervisningens didaktikk* (s.1-32).

Hernes, L., Horn G. & Reistad, H. (1993) *Teater for barn* Oslo: Tell forlag (150 s.)

Holen, A. & Norberg, H. (2001). *Den store barnesangboka*. Oslo: Aschehoug - Boka er pensum alle tre studieår).

Letnes, M. og Jæger, H. (2008): *Bilde + tekst = språklig vekst*. I Kibsgard, S., red.: *GLSM i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget - Boken benyttes også som pensum i 2 studieår

Maagerø, E. og Olsrød, L. (2008): *Taskekrabber og andre krabber. Om å lage bok i barnehagen. Kommunikasjon, språk og makt*. I Mosvold, T. og Pettersvold, M., red.: *En verden av muligheter i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget.

Ramsfjell, A. (2013): *Hva er barnelitteratur? Er dette en bok for barn?* Refleksjoner fra et formidlingsopplegg. I Prismet nr. 2/2013 (9 s)

Samuelsen, M. A. (2013). *Formidling av KUNST til barn og unge* (2.utg). Oslo: Universitetsforlaget.
Kap. 1,2,7. – Boken benyttes også i 3. studieår

Sæther, M. & Aalberg, E. (2012). *Barnet og musikken. Innføring i musikkpedagogikk for førskolelærerstudenter*. (2.utg)Oslo: Universitetsforlaget (s. 9-109 og s. 122-144).

Torgersen, J. (2007). *Gitarhefte, kompendium*. Trondheim: Tapir.

Waterhouse, A. H. (2013). *I materialenes verden. Perspektiver og praksiser i barnehagens kunstneriske virksomhet*. Bergen: Fagbokforlaget, kapitel 4., 6. og 7. (56 s.)

Digitalt kompendium:

Fredriksen, C.B. (2013). *Begripe med kroppen. Barns erfaringer som grunnlag for all læring*. Oslo: Universitetsforlaget (kap.2, 35-61)

I tillegg:

Teater i perspektiv Gyldendals nettsted: <http://mml.gyldendal.no/flytweb/default.ashx?folder=418>

Fortellinger utdelt i undervisningen.

Fem obligatoriske barnebøker som bestemmes i samråd med faglærere:

Småbarnbok/utvidet pekebok
Bildebok for større barn
Et utvalg eventyr
Et utvalg lyrikk
En selvvalgt bok

BKNHK1000 Natur, helse og bevegelse

Bakke, Hjørdis H. K., 2013. *Natur 1 – Barn opplever naturen*. Cappelen Damm Akademisk.

Kristiansen, T. (2011). *Medvirkning – uendelig vanskelig, fantastisk enkelt!* I V. Glaser, K. H. Moen, S. Mørreaunet og F. Søbstad, F.(red.) *Barnehagens grunnsteiner* Oslo: Universitetsforlaget Kap 14, s. 188-198 (10s)

Kunnskapsdepartementet, 2006. Temahefte om natur og miljø.

Lundheim, Rolv, 2013. *Helse – Forebyggende helsearbeid i barnehagen*. Cappelen Damm Akademisk

Olsholt, Ø., Lahaise, M. & Schjeldrup, A. (2008). *Filosofiske samtaler i barnehagen. Å ta barns tenkning på alvor*. Otta: Kommuneforlaget (154 s)

Sandseter, E.B., Hagen, T. L & Moser, T. (2010). *Kroppslighet i barnehagen - pedagogisk arbeid med kropp, bevegelse og helse*. Oslo: Gyldendal akademiske forlag (440 s).

Sosial- og helsedirektoratets nettsider om mat og måltider

Sæther, M. og Hagen, T. L. (red) (2014). *Kreativ ute*. Bergen: Fagbokforlaget (233 s)

Sørenstuen, J. E. (2011). *Levende spor*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1,2,6,10,12,21 (85 s.)

Waterhouse, A. H. (2013). *I materialenes verden. Perspektiver og praksiser i barnehagens kunstneriske virksomhet*. Bergen: Fagbokforlaget, kapitel 3 (s. 41-51)

Bae, B., Eide, B.J., Winger, N. & Kristoffersen, A.E. (2006). *Temahefte om barns medvirkning*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.udir.no/Barnehage/Stotteressurser/Temahefte-om-barns-medvirkning/>

Utdelt litteratur

Digitalt kompendium:

Hernes, L., Horn, G. & Reistad, H. (1993). *Lek, dans og teater*. Vollen: Tell (s.92-109)